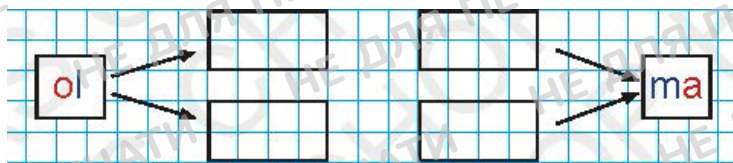

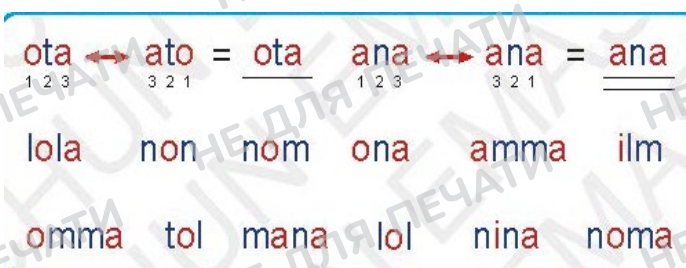
1. Berilgan bo'g'inni o'qing. Unga shunday bo'g'in qo'shinki so'z hosil bo'lsin. Topgan bo'g'inni bo'sh katakka yozing. **Olma, oltin, olma, amma**

O'qituvchi uchun eslatma:

So'zning ikkinchi bo'g'inini topishda avval birinchi bo'g'inni o'qish va shunday bo'g'in bilan boshlanadigan so'zlarni eslash orqali topish mumkinligini tushuntiring.

2. M harfini to'g'ri yozilgan harflar bo'ylab malinani oldiga ko'rsatkich chizish orqali olib boring.

3. Berilgan so'zlarni chapdan o'ngga va o'ngdan chapga o'qing. Agar 1 tarafga o'qiganingizda so'z hosil bo'lsa shu so'z tagiga bir chiziq, agar 2 tarafga o'qiganda ham so'z hosil bo'lsa ikki chiziq chizing.

Darsga yakun yasash:

- Qanday tovush bilan tanishdingiz?
- Mashg'ulotda nimalarni eslab qoldingiz?
- Amaliy mashqlardan qaysi birini siz o'zingiz mustaqil bajara oldingiz?

17-mavzu: [u] tovushi. Uu harfi

Dars maqsadi:

- [u] tovushining talaffuzi va Uu harfining bosma shakli bilan tanishadilar ;
- [u] unli tovush ekanligini bilib oladilar.
- so'zlardan [u] tovushining o'rnini aniqlashni o'rganadilar;
- so'zni bo'g'inga bo'lib, undagi tovushlar sonini aniqlaydilar;

Tayanch so'zlar: savol-javob, [U] tovushi,

Didaktik materiallar: ko'k va qizil rangli kichik kvadratlar, rasimli kartochkalar, kesma harflar.

Darsning borishi:

I.Kirish qismi (5 daqiqa)

Faollashtirish mashqi:

Kalendar : O'quvchilardan bugungi kun sanasi so'raladi.

Davom ettiring mashqi: O'qituvchi doskaga A, L, N, T bosma harflarni oxirigacha yozilmagan holdagi ko'rinishini ko'rsatadi. O'quvchilardan bitta chiziq chizib ularni harf hosil qilishlarini so'raydi.

- *Bugun siz bilan "Davom ettir" mashqini o'tkazamiz. Men doskada Yozuvli kartochkalar qo'ydim. Siz ularda diqqat bilan qarab, bir chiziq chizish bilan harf hosil qiling.*

Asosiy qism (40 daqiqa)

1.Amaliy topshiriq bajarish: (5 daqiqa)

O'qituvchi doskaga bo'rini uvillayotgan rasmini va o'rmonda adashib qolgan odamlar a-u deb chaqirayotgan rasm qo'yiladi. O'quvchilardan ular qanday ovoz chiqarayotganlarini aniqlashni so'raydi.

Doskadagi rasmlarga diqqat bilan qarang ular qanday ovoz chiqarishlarini aniqlang.

Amaliy topshiriqni muhokama qilish:

- *Bo'ri qanday ovoz chiqardi deb o'yladingiz?*
- *Adashib qolgan odamlar-chi?*
- *Adashgan odamlar [a] tovushidan keyin qanday tovushni aytadilar?*

Javoblar xulosalanib, yangi mavzudagi tovush tushuntiriladi

2.Mavzuni tushuntirish: (10 daqiqa)

O'qituvchi [u] tovushini qanday hosil bo'lishini tushuntiradi. Unli tovushlar to'siqqa uchramasligi, cho'ziq aytilishi va unli tovushlarni chizmada shartli ravishda qizil rangda belgilanishini (qizil kvadrat shaklni ko'rsatiladi) aytiladi.

Darslikda berilgan QR kod orqali tovush eshittiriladi.

O'qituvchi uchun eslatma:

U tovushini talaffuzida lablar oldinga naychaga o'xshab chiqqan, tishlar birlashmagan bo'ladi, va ular lablar bilan bekitiladi, tilning orqa qismi yumshoq tanglaygacha ko'tarilgan, yumshoq tanglay ko'tarilgan va tomoqning orqa devoriga siqilgan bo'lib, burun yo'llarini yopib turadi, havo oqimi og'iz orqali o'tadi, tovush boylamlari birikib va tebranib ovoz hosil bo'ladi.

Uu harfining bosma ko'rinishi bilan tanishtiriladi. Harflarning uch xususiyati: yozilishi, ko'rish mumkinligi va ularni o'qish mumkinligi aytiladi. Xulosada harflar o'qilishi, yozilishi va ularni ko'rish mumkinligi; tovushlarni esa eshitish va talaffuz qilinishi aytiladi.

17-dars [u] tovushi. U u harfi

[u] tovushi – **unli** tovush. Lablar oldinga cho'chchaytirilgan holatda talaffuz qilinadi: "U-u-u".

Tutunda **u** ikkita, Qulfdada esa bitta.
Uzum, **u**zun, **u**num, **u**n, **U**siz bo'lmas so'z butun.

un	uni	unum	tutun
Ut	tu	tut	u-nut
Un	nu	tot	tu-tun
Ul	lu	tun	un-li
Um	mu	mum	tu-man

Um-mat
Mu-tal
O-mon
O-mi-na

Jonzotlarni nomlang. Nomlari orasida [u] tovushi ishtirok etganlarini ajrating.

Echkinga u boladir, Uyi tog'-u daladir.

Rasmga qarang. "Kun va tun" mavzusida ertak tuzing.

Darslikda berilgan she'r o'qib beriladi yoki o'qishni biladigan o'quvchilarga o'qitiladi. She'r mazmuni bo'yicha suhbatlashadilar.

Tutunda u ikkita,

Qulfdada esa bitta.

Uzum, uzun, unum, tun,

Usiz bo'lmas so'z butun.

• *She'r nima haqida?*

• *Qaysi so'zlarda Uu harfi ishlatilgan?*

• *Siz Uu harfining shaklini nimaga o'xshatdingiz?*

Darslik bilan ishlash: (15 daqiqa)

1. Berilgan so'zlarni ketma-ket o'qing va bo'g'inlarga ajrating. (un, u-ni, u-num, tu-tun)

Har bir bo'g'inda nechta tovush ishtirok etganini ayting.

Bo'g'in va so'zlarni o'qing.

2. Rasmda berilgan jonzoatlarni nomlang. Nomlari orasida [u] tovushi ishtirok etganlarini ajrating.

3. O'qishni biladigan o'quvchi yoki o'qituvchi tomonidan topishmoq o'qiladi va javobi topiladi. (uloq)

4. Rasm asosida "Kun va tun" mavzusida ertak tuziladi.

Kun va Tun aka-uka ekan. Ular juda ahil, bir-biriga juda mehribon ekan.

Ishlarini ham ketma-ketlikda bajarisharkan...

Daftar bilan ishlash: (10 daqiqa)

1. Uu harfini tegishli rangga bo'yang. Nima uchun bu rangni tanlaganingizni izohlang.

2. Uzun so'zining chizmasida u tovushining o'rnini aniqlang va tegishli katakni bo'yang.

3. Berilgan namunadan bosma li harfining bosh va kichik ko'rinishini avval nuqtalar ustidan so'ng mustaqil yozing.

4. Bo'g'inlarni yozing.

5. Rasmdagi u harfi ishtirok etgan so'zlarni belgilang.

Darsga yakun yasash:

-Qanday tovush bilan tanishdingiz?

-Mashg'ulotda nimalarni eslab qoldingiz?

Rasmda nimalar tasvirlanganini ayting.
U harfi ishtirok etgan so'zlarni belgilang.

